

AUTOPRESENTACIÓ D'UN THINK TANK

L'Institut Dr. Karl Renner, agent modernitzador del pensament socialdemòcrata

Karl A. Duffek / Director de l'Institut Dr. Karl Renner, de Viena, el think-tank de la socialdemocràcia austríaca.

L'Institut Dr. Karl Renner és el centre d'estudis polítics del Partit Socialdemòcrata austríac (SPÖ). Fundat el 1972 per iniciativa del Dr. Bruno Kreisky, qui durant molt de temps va ser president del partit i Cancellier Federal d'Àustria. Des de llavors, l'Institut ha anat guanyant un paper principal en la vida pública austríaca, en competència amb altres centres d'estudis de la resta de partits parlamentaris del país.

A la seva filosofia fundacional, l'Institut va postular, ja des dels inicis, dos punts centrals:

- proporcionar als ciutadans interpretacions acurades del context polític i social, i encoratjar-los a participar activament fent contribucions per influir en la vida política;
- millorar contínuament la preparació dels actors polítics.

A partir d'aquí, l'Institut va identificar dues tasques fonamentals:

- co-organitzar i estimular un discurs públic sobre temes actuals i futurs de relevància pel desenvolupament polític i social;
- actuar com a agent de canvi i desenvolupament dins el moviment socialdemòcrata austríac, concentrant-se en promoure el potencial dels joves per garantir un procés de reforma sostenible a llarg termini.

D'acord amb aquesta filosofia fundacional i amb aquestes tasques centrals, l'Institut s'organitza al voltant de cinc camps d'actuació:

- formació continuada i desenvolupament dels membres de l'SPÖ, amb l'objectiu d'optimitzar la selecció i preparació dels membres i dels funcionaris del partit;
- desenvolupament de l'organització de l'SPÖ, amb l'objectiu d'obrir i modernitzar les estructures del partit;
- actuar com una corretja de transmissió entre ciència i socialdemocràcia, amb l'objectiu de vincular estretament a experts en desenvolupament de polítiques;
- servir de fòrum per a la discussió política, amb l'objectiu de consolidar els posicionaments i les opinions socialdemòcrates dins el discurs públic;
- crear xarxes polítiques internacionals dins una varietat de contextos europeus i extra-europeus entorn els temes de la política europea, la construcció de la democràcia i la governança global.

L'Institut està estructurat com a una associació («Verein») i coopera estretament amb el partit socialdemòcrata. El president de l'SPÖ també actua com a president de l'Institut, i l'equip directiu de l'Institut és idèntic al de la presidència del partit. Malgrat aquesta estreta vinculació amb el moviment socialdemòcrata, l'Institut manté una considerable llibertat d'actuació en la formulació i disseny del seu programa –degut a la reconeguda qualitat de la seva feina– i està, tanmateix, en una posició idònia per jugar el seu paper d'agent modernitzador en termes de continguts i estructura, tant a nivell públic com també dins el partit.

L'Institut és finançat (aproximadament uns tres milions d'euros anuals) pel pressupost públic –com ho són la resta dels centres d'estudis dels partits amb representació parlamentària– i està subjecte a una revisió periòdica del seu estat financer per part del Tribunal de Comptes. L'Institut té una plantilla de 25 treballadors i, a més de la seva seu central a Viena, disposa de delegacions als nou länders per assegurar-se una bona organització de les seves activitats també a nivell local i regional.

Per dur a terme la seva tasca, l'Institut fa ús de tots els mitjans moderns de divulgació de l'educació política, com ara tallers, cursos i conferències, discussions dirigides, jornades científiques i xerrades sobre un ampli ventall de temes polítics.

A més, les múltiples xarxes de persones i grups procedents del moviment socialdemòcrata, sindicats, organitzacions no governamentals, universitats, institucions de recerca no universitàries, administracions, periodistes i intel·lectuals, garanteixen a l'Institut un paper clau de connexió entre les polítiques socialdemòcrates i els diferents nivells de la societat austríaca.

Les publicacions periòdiques (programa anual, butlletí de notícies trimestral, publicacions específiques, pàgina web) i l'àmplia difusió d'invitacions per a esdeveniments organitzats per l'Institut asseguren a bastament una presència pública i la captació de l'atenció vers el seu programa d'activitats.

Els treballs de l'Institut són coordinats i duts a terme per dos departaments organitzatius: Departament de polítiques d'interior i desenvolupament de plantilla i el Centre d'estudis de política internacional.

El Departament de polítiques d'interior i desenvolupament de plantilla es concentra en aquells projectes polítics amb potencial de futur, especialment enfocats en els temes socials i econòmics, els quals són presentats posteriorment a les plataformes de diàleg per a la seva discussió i debat a mans d'un públic més ampli. Aquestes plataformes estan dirigides tant a ciutadans compromesos com a experts en ciència, economia i administració, polítics, membres de grups de pressió i representants d'organitzacions no governamentals; i se centren en el desenvolupament i discussió dels posicionaments polítics, així com també en trobades i debats sobre temes de desenvolupament econòmic, política del mercat laboral, política educativa i Estat del benestar.

El Centre de Formació i Consultoria de l'Institut Renner ofereix el seu programa a tots aquells que vulguin millorar la seva preparació dins l'àmbit del seu compromís polític i, a més, tinguin la voluntat de millorar la seva feina fins a un nivell professional. Això inclou programes en «direcció política» i «comunicació política», que estan basats

en una estructura modular i poden ser realitzats individualment; així com també cursos especialitzats com el taller comunitari, el centre d'estudis de la dona o el centre d'estudis dels joves. Aquests centres ofereixen una qualificació actualitzada i constitueixen la base sobre la que es fonamenta una política orientada cap al futur i a partir de la qual es promou la creació de la nova generació de polítics, a la vegada que s'intenta posar l'èmfasi en la sensibilització de cada cop més dones i joves dins el moviment socialdemòcrata.

El programa ofert per l'Acadèmia de Política Internacional està plantejat per realitzar una reflexió dinàmica sobre la política interior a una escala global. D'acord amb això, els seminaris, tallers, conferències i trobades tracten temes actuals com ara: quin és el futur de la Unió Europea?, com canvien les relacions polítiques i econòmiques entre Europa, Amèrica i Àsia?, o bé, com es poden posar sota control democràtic les tensions socials i les amenaces autoritàries d'un anàrquic mercat globalitzat?

A Europa, els temes que es considera que requereixen una major informació són l'ampliació de la Unió Europea, la seva nova Constitució i l'elecció d'un Parlament europeu. Al mateix temps, s'analitza el programa de diversos partits socialdemòcrates europeus cercant de donar-hi un impuls dins l'àmbit del SPE, sempre des d'una perspectiva bilateral. Pel que fa a l'Europa de l'Est, es manté a l'agenda d'actuacions el suport a la construcció de la democràcia per aconseguir desenvolupar una societat civil i establir un paisatge polític cada cop més divers i democràtic. En aquest sentit, l'Institut contribueix a la cooperació entre diverses fundacions de partits socialdemòcrates europeus dins l'àmbit del Fòrum per a la Democràcia i la Solidaritat del SPE, una cooperació que ha estat funcionant de forma excel·lent durant ja fa uns deu anys. La discussió de les relacions transatlàntiques entre Europa i el Estats Units d'Amèrica o el conflicte sobre la guerra d'Iraq són altres temes candents, a l'igual que ho són també l'avaluació de les conseqüències, beneficis, danys i costos que aquesta guerra ha suposat per a la regió i per al sistema internacional, o bé la necessitat d'una recerca de conceptes alternatius per a una efectiva política internacional multilateral. Per últim, el desenvolupament i la reforma de les organitzacions financeres internacionals, així com l'atenció vers els moviments migratoris provocats pels desequilibris econòmics i les guerres són altres temes prioritaris per l'àrea de política global de l'Acadèmia de Política Internacional.

L'Institut Renner sempre s'ha vist a sí mateix com un agent modernitzador dins el partit socialdemòcrata; lluny de ser com una «torre d'ivori» allunyada de la realitat, sempre ha fomentat una estreta cooperació amb la direcció federal del partit, amb el grup parlamentari, amb les organitzacions del partit a nivell estatal, regional i local, i amb l'organització educativa del moviment socialdemòcrata.

De fet, l'adaptació contínua de la seva oferta programàtica reflecteix el ràpid canvi que està tenint lloc a la societat austríaca ja que, segons la tendència general, una part cada cop més petita de la població manté una afiliació partidista estable, mentre que una part cada cop més gran canvia les seves decisions polítiques d'una elecció a una altra.

D'una manera similar està canviant també la socialització de la gent, i llocs que abans eren feus polítics tradicionals s'estan ara dissolent. La formulació, disseny i difusió de la política estan experimentant canvis substancials i s'ha tornat cada cop més difícil aconseguir majories segures que puguin donar suport a projectes de

reformes progressives a llarg termini. A més, els continguts polítics són transmesos majoritàriament pels mitjans de comunicació, i aquests sovint ho fan d'una forma massa sintètica. Els assumptes polítics, en resum, s'estan transformant amb una enorme rapidesa.

Tanmateix, una participació activa en el discurs polític, en el contrast d'idees i en la discussió dels diferents punts de vista sobre com hem d'organitzar el món en el que vivim, requereix l'adquisició de noves competències que poden ser assolides per mitjà de l'educació política: estar informats sobre els aspectes socialment importants, conèixer les diferents opinions i els seus interessos subjacents, tenir la capacitat d'obtenir i valorar la informació ràpidament i posseir una opinió crítica i autònoma i una orientació entre els valors bàsics de la política.

Aquests valors són clars quan provenen del moviment socialdemòcrata: l'objectiu és obtenir llibertat, igualtat d'oportunitats, justícia social, solidaritat i democràcia per a –si és possible– tots els éssers humans. Vist des d'un altre punt de vista, això significa dur a terme una presència activa allà on la llibertat estigui restringida, on no hi hagi igualtat d'oportunitats, on es produeixin injustícies socials i on hi hagin models de comportament dominants que siguin deficitaris en solidaritat i democràcia. En resum, promoure una bona disposició per mostrar un compromís polític actiu i donar la possibilitat a cadascú d'enfrontar-se a les pròpies conviccions polítiques.

Per al dia a dia de l'Institut Renner això significa, concretament, concentrar-se encara amb més intensitat en la seva tasca fonamental des del punt de vista de la política democràtica, és a dir, en primer lloc, assegurar, com a soci estratègic que és del moviment socialdemòcrata, que aquest es transformi en un partit enfocat en els seus «usuaris» –com, per exemple, els votants– i que s'alliberi del risc d'una excessiva autoabsorció; i, en segon lloc, promoure decididament una conscienciació política, un treball seriós capaç de fer front a les tendències antidemocràtiques i de donar suport a la modernització social.